

‘UITLEGGEN WAT DE VOORDELEN ZIJN’

Halbe Vlietstra, adviseur biobased bouwen bij houthandel Oldenboom Groep, met standplaats Harlingen, is na 45 jaar dienstverband met pensioen gegaan. Zo'n 20 jaar geleden begon zijn interesse op het gebied van biobased bouwen en al snel werd hij de drijvende kracht achter het adviseren en de verkoop van biobased bouwmaterialen. Daar doet het bedrijf nu veel in. 'Het is hun missie geworden.'

Door: Jan Maurits Schouten

OLDENBOOM HEEFT VESTIGINGEN IN DOETINCHEM EN IN HARLINGEN

'Harlingen kwam er in 1980 bij. Oldenboom is een onafhankelijk familiebedrijf in hout en plaatmateriaal sinds 1907. Het bedrijf heeft een rijke geschiedenis in hout: in het bewerken, leveren, importeren en verkopen. In 1980 nam Oldenboom de 200 jaar oude houthandel Meinesz over. Die naam was zeer bekend in de regio en staat dan ook nog steeds op de gevel. Het is in Harlingen gevestigd omdat toen het hout en het plaatmateriaal nog veel per boot in de haven aankwam. Dat is tegenwoordig niet meer. Het meeste hout en plaatmateriaal komt

INTERVIEW

HALBE VLIETSTRA

per vrachtwagen rechtstreeks van de zagerijen.'

JULLIE LEVEREN VANUIT HIER VOORAL AAN DE PREFABINDUSTRIE?

'We beleveren de prefabindustrie, houtskeletbouwers, de aannemerij en de houtverwerkende industrie. In Doetinchem doen we dat ook, maar daar hebben we ook een heel bedieningsgebied voor de kleinere bouwbedrijven en aannemers. In Friesland kwam in begin jaren tachtig de prefab industrie op. Je had al wat blokhut- en tuinhuisjesbouwers, maar sindsdien heeft de prefab houtskeletbouw enorm aan populariteit gewonnen. En dat neemt alleen maar toe, zeker in het kader van het duurzame en seriematige bouwen.'

WAT IS JULLIE TOEGEVOEGDE WAARDE?

'We leveren snel en betrouwbaar hout en plaatmaterialen, meestal direct uit voorraad. We bewerken ze volgens maatspecificaties van onze klanten. We zagen, korten, schaven en profileren het hout dat we zelf inkopen, vooral naaldhout uit Scandinavië. En leveren daarbij kwalitatief hoogwaardige bouwmaterialen zoals biobased isolatiemateriaal, dampregulerende folies en plaatmaterialen voor dak-, wand, vloer- en gevelconstructies. We ontzorgen de prefabfabrikanten met een compleet pakket. En we adviseren ze ook over die materialen.'

EN WANNEER LIEPEN JULLIE TEGEN BIOBASED MATERIAAL AAN?

'Voor mij begon het eigenlijk al in 2007. Eén van onze prefabklanten had een particulier stel als opdrachtgever die de hsb wanden en daken van hun woning per se met houtvezelisolatie gevuld wilden hebben. Die mensen waren vastberaden en hadden er al meer kennis van dan wij in die tijd. Hun uitgangspunt was duurzaamheid en dat ze zo min mogelijk chemische producten in hun huis wilden. Daarnaast konden ze een hele trits posi-

tieve eigenschappen opsommen. Zoals betere koeling in de zomer, een betere vochthuishouding, prettiger comfort in de woning. Aan die klanten hebben we toen houtvezelisolatieplaten geleverd. Dit onderwerp, biobased bouw materiaal, liet me sindsdien niet meer los.'

EN OLDENBOOM GROEIDE DAARIN MEE

'Vanaf 2010, 2011 begon er echt vraag te komen. Voor die tijd waren we ons al aan het oriënteren, vooral op de Duitse markt en op beurzen. Hout is van nature een duurzaam, ecologisch product, biobased en hergroeiende bouwproducten horen dus op een heel natuurlijke manier bij wat wij altijd al verkochten. We begrepen dat je niet zomaar een ecologisch product moest gaan verkopen. Om biobased te kunnen bouwen heb je kennis nodig. Bouwen met biobased materiaal is niet moeilijk, maar anders. Je moet weten wat je doet. We stelden een concept samen voor een dak- en gevelconstructie, met producten als biobased isolatie, plaatmateriaal en gevelafwerkingen. Dat bracht ons ertoe om naast bouwers ook architecten te gaan bezoeken. Dat ben ik vanaf die tijd veel gaan doen. En daar kreeg ik veel vragen op terug die ik dan weer ging uitzoeken.'

EN ZO WERD U EEN BOUWBIOLOGOOG..

'Ik ging me er verder in verdiepen. In 2015 ben ik bouwbiologie gaan studeren aan het Institut für Bau und Nachhaltigkeit in Rosenheim. In heel Nederland had je toen nog maar een handvol bouwbiologen, in Duitsland waren er toen al duizenden. In de bouwbiologie staat een gezonde leefomgeving centraal. Ik heb er heel veel geleerd, over ecologische bouwmaterialen, over dampopen systemen, over vochtregulatie en over faseverschuiving.'

JA, DAT IS KENMERKEND AAN BIOBASED ISOLATIE

'Cellulose, houtvezel of hennep, ze isoleren in de winter tenminste even goed >>

als minerale wol. Maar in de zomer houden ze de hitte veel beter buiten. Dat komt door die faseverschuiving: een hellend dak, volgens bouwbesluit, met mineraal isolatiemateriaal laat sneller warmte door dan een dak met natuurlijk isolatiemateriaal. Door de faseverschuiving duurt het wel 10 tot 15 uur voordat de warmte door de dakconstructie is heengedrongen. Tegen die tijd is de zon al onder en kun je met nachtventilatie de ruimte koelen.

Een houten constructie die goed geconstrueerd is met natuurlijke materialen, slaat CO₂ op, kan vocht beter reguleren dan een constructie met minerale wol en zorgt voor een gezonder binnenklimaat.'

U BENT DE AFGELOPEN TIEN JAAR EEN AUTORITEIT GEWORDEN

'Ik ben veel gevraagd voor lezingen en ben ook gastlessen op scholen en opleidingen gaan geven. We zijn als bij allerlei initiatieven en ontwikkelingen betrokken geraakt. Ook de ontwikkelingen rond nieuwe gewassen houden we in de gaten. Inmiddels hebben we bij Oldenboom al elf collega's die een masterclass

of de opleiding bouwbiologie in Duitsland hebben gevolgd en vanuit die expertise kunnen adviseren over materialen, constructies en mogelijkheden. Voor de Oldenboom Groep is het echt deel van hun missie geworden: de bouw vergroenen en verduurzamen. Met het oog op de klimaatdoelen van de regering en de Verenigde Naties, kan een vergroening van de bouw alleen gerealiseerd worden door met meer biobased producten te gaan werken.'

MAAR NOG GEEN OLIFANTS-GRAS BIJ JULLIE IN DE SCHAPPEN?

'Nee, nog niet. We trekken scherpe grenzen voor wat we aan onze klanten willen en kunnen verkopen. Een product moet alles voor elkaar hebben volgens de Europese richtlijnen: certificeringen als CE, PEFC, FSC en ook de MPG berekening, verwerkingsvoorschriften en, voor ons en onze klanten heel belangrijk, gegarandeerde constante kwaliteit en beschikbaarheid. Daar wordt door de producenten allemaal heel hard aan gewerkt en we volgen het op de voet. Op projectbasis leveren we wel andere producten,

zoals bijvoorbeeld inblaasstro of hennepisolatie. Het is een heel interessante ontwikkeling en het gaat er ook allemaal absoluut aankomen.'

WANT?

'De mensen vragen er steeds vaker naar. Particulieren én zakelijke opdrachtgevers. Duurzaamheid en een gezonde leefomgeving spelen een steeds groter wordende rol in ons leven en daarmee ook in de bouw. Een soort bekroning op mijn werk was dat Oldenboom in Duitsland werd gevraagd om bij inkooporganisatie Der Holzring een lezing te komen geven over hoe wij in Nederland biobased bouwen op de kaart zetten.'

EN NU?

'Ik ben net een paar weken met pensioen, ben dus nog aan het bekijken hoe ik mijn tijd ga indelen. Maar ik geef in ieder geval voorlopig nog lessen en gastlessen aan de Hanzehogeschool en Oldenboom mag ook altijd een beroep op me doen. Ik ben veel te enthousiast over alle ontwikkelingen om het zomaar allemaal los te laten.' <<